

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	12
ความสำคัญของปัญหา	12
วัตถุประสงค์การวิจัย	20
ขอบเขตการวิจัย	20
กรอบแนวคิดการวิจัย	21
นิยามศัพท์	24
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	25
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีการดำเนินวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าวิจัย	32
บทที่ 4 ผลการวิจัย	33
4.1 ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงพารากลุ่มตัวอย่าง	37
4.2 ต้นทุน ราคาขาย และกำไรของยางพาราของประเทศไทยในปี 2558	49
4.2.1 ลักษณะการผลิตยางพาราและรูปแบบการขายผลผลิต	52
4.2.2 ต้นทุนการผลิต รายได้ และโครงสร้างตลาดยางพารา	56
4.2.3 ปัญหาการผลิต การตลาดและข้อเสนอแนะของการผลิตยางพารา	61
4.2.3 ปัจจัยกำหนดราคารายางพาราที่เกษตรกรได้รับ	65
4.2.4 ผลการจัดสัมมนาพิจารณาแบบจำลองการกำหนดราคารายางพารา และการประยุกต์ใช้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา	71
4.3 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ในการซื้อขายยางพารา	73
4.3.1 ผลการทดสอบ Unit Root	79
4.3.2 ผลการทดสอบ Granger Causality	80
4.3.3 ผลการทดสอบ Cointegration	82
4.3.4 ผลการทดสอบตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model	84
4.4 ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคารายางพาราในตลาดโลกที่มีต่อรายได้ของ เกษตรกรที่ปลูกยางพาราในภาคต่างๆของประเทศไทย	87
4.4.1 แบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคารายางพาราที่เกษตรกรได้รับกับ	

ราคายางพาราในตลาดโลก	87
4.4.2 ผลการทดสอบ Unit Root ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์ และราคายางพาราที่เกษตรกรได้รับในตลาดปัจจุบัน	91
4.4.3 ผลการทดสอบ Granger Causality	93
4.4.4 ผลการทดสอบ Cointegration ของราคายางพาราที่เกษตรกรได้รับและราคายางแผ่น รมควันชั้น 3 ในตลาดสิงคโปร์	95
4.4.5 ผลการทดสอบตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model ราคายางพาราที่ เกษตรกรได้รับ	97
4.5 แบบจำลองการกำหนดราคายางพาราที่เหมาะสม	99
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	102
สรุปและอภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก ก	109
ภาคผนวก ข	126

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	ราคายางแผ่นรมควัน ชั้น 3 เฉลี่ยรายเดือน ปี 2546- 2556 ณ ตลาดกลางยางพารา อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	13
ตารางที่ 2	ผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศไทย ปี 2545 - 2556	14
ตารางที่ 3	ปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติ แยกตามประเภทหลัก ปี 2545 - 2556	15
ตารางที่ 4	มูลค่ายางพาราของไทย ช่วงปี 2550 - 2556	18
ตารางที่ 5	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกยางธรรมชาติ ปี 2550 - 2555	19
ตารางที่ 6	เพศของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	38
ตารางที่ 7	ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	38
ตารางที่ 8	การเป็นสมาชิกกลุ่มการเกษตรของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	38
ตารางที่ 9	การถือกรรมสิทธิ์พื้นที่ปลูกยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	38
ตารางที่ 10	เอกสารสิทธิ์พื้นที่ปลูกยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	38
ตารางที่ 11	การประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	40
ตารางที่ 12	รายได้หลักของประกอบอาชีพปลูกยางกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	40
ตารางที่ 13	การมีหนี้สินของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	40
ตารางที่ 14	เหตุผลการปลูกยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	41
ตารางที่ 15	การปลูกยางพาราเป็นอาชีพหลักของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	41
ตารางที่ 16	พันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูกของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	41
ตารางที่ 17	การซื้อพันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูกของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	41
ตารางที่ 18	การปลูกพืชไร่ก่อนปลูกยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	42
ตารางที่ 19	พื้นที่ปลูกยางพาราเป็นพื้นที่ราบของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	43
ตารางที่ 20	แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำสวนยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	43
ตารางที่ 21	ระยะห่างของการปลูกยางการปลูกยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	44
ตารางที่ 22	การปลูกซ่อมยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	44
ตารางที่ 23	การปลูกพืชแซมระหว่างแถวยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	44
ตารางที่ 24	การปลูกพืชคลุมดินพื้นที่ปลูกยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	44
ตารางที่ 25	การเตรียมดินด้วยวิธีไถของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	45
ตารางที่ 26	การใส่ปุ๋ยรองก้นหลุมของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	45
ตารางที่ 27	ชนิดของปุ๋ยที่ใช้รองก้นหลุมของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	45
ตารางที่ 28	จำนวนครั้งที่ปุ๋ยต่อปีของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 29	ชนิดของปุ๋ยที่ใช้ปลูกยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	46
ตารางที่ 30	การใส่ปุ๋ยก่อนเปิดกรีตของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	46
ตารางที่ 31	ชนิดของปุ๋ยที่ใช้ในการก่อนเปิดกรีตของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	48
ตารางที่ 32	จำนวนการใส่ปุ๋ยก่อนเปิดกรีตของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	48
ตารางที่ 33	การใส่ปุ๋ยหลังเปิดกรีตยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	49
ตารางที่ 34	ชนิดของปุ๋ยที่ใส่หลังเปิดกรีตยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	49
ตารางที่ 35	จำนวนครั้งของการใส่ปุ๋ยหลังเปิดกรีตของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	49
ตารางที่ 36	การเข้าไปดูแลสวนยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพาราต่อเดือน	49
ตารางที่ 37	การตัดแต่งกิ่งยางในช่วงแรก (1-3ปี) ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	50
ตารางที่ 38	การกำจัดวัชพืชต่อปีของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา (ครั้งต่อปี)	50
ตารางที่ 39	วิธีกำจัดวัชพืชของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	50
ตารางที่ 40	วิธีการรักษาความชื้นในสวนยางในช่วงฤดูแล้งของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	51
ตารางที่ 41	การทำแนวกันไฟไหม้ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	51
ตารางที่ 42	ช่วงเวลาในการกรีตยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	51
ตารางที่ 43	ระบบการกรีตยางที่เลือกใช้ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	51
ตารางที่ 44	ประสบการณ์ในการปลูกยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	52
ตารางที่ 45	ประสบการณ์การเข้าอบรมเกี่ยวกับยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	52
ตารางที่ 46	แหล่งความรู้ด้านการปลูกยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	52
ตารางที่ 47	รูปแบบการผลิตน้ำยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	54
ตารางที่ 48	สาเหตุของการเลือกผลิตในรูปแบบของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	54
ตารางที่ 49	ช่องทางในการขายผลผลิตของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	54
ตารางที่ 50	วิธีขายผลผลิตยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	55
ตารางที่ 51	ความถี่ในการขายผลผลิตยางพาราของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	55
ตารางที่ 52	ผู้กำหนดราคาซื้อขายยางพารา	55
ตารางที่ 53	ระบบตลาดยางพาราในท้องถิ่น	55
ตารางที่ 54	ระบบการรวมกลุ่มในการขายผลผลิต	56
ตารางที่ 55	รายการต้นทุนในการปลูกยางพาราในปี 2558 (หน่วย: บาท)	57
ตารางที่ 56	รายได้จากการขายผลผลิตของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	57
ตารางที่ 57	อาชีพอื่นภายหลังการกรีตยางของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 58 ปัญหาของเกษตรกรในการทำสวนยางพารา	62
ตารางที่ 59 ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตยางพารา	64
ตารางที่ 60 สถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลตัวแปรต่างๆ	66
ตารางที่ 61 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองการถดถอยพหุคูณของตัวแปรราคา น้ำยางสดแบบจำลองที่ 1	71
ตารางที่ 62 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองการถดถอยพหุคูณของตัวแปรราคา ยางก้อนถ้วยแบบจำลองที่ 2	73
ตารางที่ 63 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองการถดถอยพหุคูณของตัวแปรราคา น้ำยางสด แบบจำลองที่ 3	73
ตารางที่ 64 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของแบบจำลองการถดถอยพหุคูณของตัวแปรราคา ยางก้อนถ้วย แบบจำลองที่ 4	73
ตารางที่ 65 สถิติเชิงพรรณนาของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 เดือนใกล้ (RSS) ในตลาดสินค้า เกษตรล่วงหน้า และราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ย (Spot)	78
ตารางที่ 66 ผลการทดสอบ Unit Root	79
ตารางที่ 67 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 1 วัน	81
ตารางที่ 68 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 2 วัน	81
ตารางที่ 69 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 3 วัน	81
ตารางที่ 70 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 4 วัน	81
ตารางที่ 71 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 5 วัน	82
ตารางที่ 72 ผลการประมาณค่าสมการถดถอยเพื่อทดสอบ Cointegration	83
ตารางที่ 73 ผลการทดสอบ Unit Root ของค่าความคลาดเคลื่อน	83
ตารางที่ 74 ผลการทดสอบตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model ของราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 ในตลาดกลาง	85
ตารางที่ 75 ผลการทดสอบตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model ของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 76 ผลการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model ของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3	86
ตารางที่ 77 สถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสิงคโปร์ และราคายางพาราที่เกษตรกรได้รับ	91
ตารางที่ 78 ผลการทดสอบ Unit Root ของราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ในตลาดสิงคโปร์ และราคายางพาราที่เกษตรกรได้รับ	92
ตารางที่ 79 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 1 วัน	93
ตารางที่ 80 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 2 วัน	93
ตารางที่ 81 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 3 วัน	93
ตารางที่ 82 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 4 วัน	93
ตารางที่ 83 ผลการทดสอบ Granger Causality เมื่อกำหนด Lag เท่ากับ 5 วัน	94
ตารางที่ 84 ผลการประมาณค่าสมการถดถอยเพื่อทดสอบ Cointegration ราคายางพารา ที่เกษตรกรได้รับ	95
ตารางที่ 85 ผลการทดสอบ Unit Root ของค่าความคลาดเคลื่อนของราคายางพาราที่เกษตรกรได้รับ	96
ตารางที่ 86 ผลการทดสอบตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model ของราคายางพาราที่ เกษตรกรได้รับ	97
ตารางที่ 87 ผลการทดสอบตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model ของราคายางแผ่นรมควัน ชั้น 3 ในตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์	98

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 การกำหนดราคาขายพาราในประเทศ	22
ภาพที่ 2 การกำหนดราคาขายพาราของประเทศผู้ส่งออก	29
ภาพที่ 3 การส่งผ่านราคาจากเกษตรกรผู้ปลูกยาง พ่อคนกลาง โรงงานแปรรูปและพ่อค้าส่งออก	60
ภาพที่ 4 การเคลื่อนไหวเปรียบเทียบระหว่างราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 (SPOT) กับราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 เดือนใกล้ในตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (RSS) ระหว่างปี 2547 – 2558	77
ภาพที่ 5 การเคลื่อนไหวของค่าความคลาดเคลื่อนของสมการการถดถอยของราคาขายพารา	84
ภาพที่ 6 การเคลื่อนไหวของราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ที่ตลาดล่วงหน้าสิงคโปร์ เปรียบเทียบการเคลื่อนไหวของราคาขายพาราที่เกษตรกรได้ ในรูปของล็อกการิทึม ระหว่างปี 2542-2559	90
ภาพที่ 7 การเคลื่อนไหวของค่าความคลาดเคลื่อนของสมการการถดถอยของราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับ	96
ภาพที่ 8 การราคาขายพาราแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ย ในตลาดกลาง ตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model	100
ภาพที่ 9 การพยากรณ์ราคาขายพาราที่เกษตรกรได้รับ ตามแบบจำลอง Vector Error Correction Model	101

